

Кадуков Д.В., ст. гр. ФК 11
(науковий керівник Збаржевецька Л.Д., к.е.н., доц.)
Кіровоградський національний технічний університет

РОЛЬ ІННОВАЦІЙНОЇ ПРАЦІ В КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГАХ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ

Аналіз розвитку суспільства свідчить, що в минулому конкурентоспроможність в основному залежала від ефективності використання праці та капіталу. У сучасних умовах господарювання актуально постає проблема нарощування темпів економічного зростання за рахунок використання інтенсивних чинників, до яких відносять і інноваційні процеси, завдяки яким забезпечується підвищення основних макроекономічних показників, підвищення життєвого рівня населення у довгостроковій перспективі.

Ефективність діяльності підприємства в більшій мірі залежить від того, яка саме стратегія реалізується в процесі розвитку, наскільки системними є управлінські кроки. Найважливішим фактором конкурентоспроможності й ефективності виробництва, появи нових форм його організації є інноваційна стратегія підприємства. Вірно обрана інноваційна стратегія та кадрова політика є запорукою укріплення стратегічних позицій підприємства. Невідповідність обраної моделі розвитку реальним процесам негативно впливає на гармонійний і збалансований розвиток.

Стратегія ринкового трансформування проводилась в напрямках макроекономічної стабілізації, лібералізації цін і ринків, приватизації та реструктуризації, інституціональних реформ. Проте дана стратегія не враховувала головну рушійну силу розвитку, передусім, людський чинник, соціальний клімат, соціальне забезпечення громадян. Адже трудовий потенціал є основним рушієм сучасних виробничих та інноваційних процесів.

У ринкових умовах, необхідною умовою розвитку виробництва, підвищення якості і кількості продукції, появи нових товарів та послуг, а також головним засобом збереження конкурентоспроможності підприємства стають інновації. Проте, спонукати персонал до інноваційної діяльності можливо лише за умови ефективної системи управління, переконавши працівників у правильності та необхідності здійснення тої чи іншої дії, а також ефективної системи та методів мотивації та стимулювання.

Аналіз літературних джерел свідчить про те, що світова економіка

зазнала фундаментальних змін, які об'єктивно ведуть до появи нових тенденцій у трудовій діяльності персоналу [2]. Праця персоналу з посиленням конкуренції набуває все більш інноваційного змісту. В сучасних умовах господарювання людина все більшою мірою виступає як носій нововведень. Від впровадження інновацій у різноманітних видах діяльності підприємства та організації отримують економічний ефект, нарощують конкурентні переваги послуг, продукції, товарів. Зміцнення конкурентних переваг суб'єктів господарювання вкрай важливе за умов посилення впливу глобалізації, загострення міжнародної конкуренції. Лише пропозиція якісних продуктів праці з новими властивостями, які не нижче рівня міжнародних стандартів, забезпечуватиме на світовому і внутрішньому ринках переваги та отримання стабільного прибутку. Передумовою економічних успіхів у конкуренції, поряд з дією інших факторів є, безумовно, забезпечення розвитку та активізації інноваційної праці.

Погоджуючись із авторами [3] про сутність інноваційної праці (як трудова діяльність творчого змісту), саме така праця сприяє продукуванню нових ідей, вдосконаленню засобів праці, появи прогресивних технологій, нової продукції, матеріалів, енергії. І саме творча праця розглядається у світовій практиці як вагомий чинник економічного розвитку. Доцільно зауважити, що темпи використання інвестицій та інновацій мають бути випереджаючими і складати не менше 6-7% від обсягу ВВП. Лише в такому разі держава може майбутньому забезпечити гідне місце в системі міжнародного поділу праці. На фінансування науки в Україні бюджетом передбачається біля 1% від обсягу ВВП, а в розвинених країнах – 2-4%.

Аналізуючи вітчизняну наукову літературу [1,3] можемо стверджувати, що активно розвиваються та на належному рівні забезпечена якість життя працюючих у тих країнах, де створені належні умови для розвитку науки, винахідництва, раціоналізаторства.

Відставання нашої держави в поширенні високих технологій – це не тільки зниження міжнародної конкурентоспроможності, а й низькі темпи зростання людського капіталу, економічного зростання країни і внаслідок цього, ми можемо залишитись поза новим інформаційним суспільством та наукомісткою економікою.

Розвиток та впровадження інноваційної праці забезпечить зростання якості життя громадян, сприятиме скороченню відставання від розвинутих країн світу, дасть можливість уникнути інформаційної та економічної ізоляції від світової економіки й світового суспільства, забезпечить активізацію процесів міжнародної інтеграції.

Вагомим чинником формування конкурентного середовища країни є ефективне використання та нарощування якісного людського капіталу. Очевидними є тісна взаємозалежність між якістю робочого місця, складністю і продуктивністю виконуваних робіт та винагорода за надані послуги праці.

Отже, піднесення ролі інноваційної праці забезпечить конкурентоспроможність підприємств, організацій та господарчої системи загалом, добробут та якість життя населення як регіону так і країни загалом.

Література

1. Генкин Б. М. Экономика и социология труда. 2-е изд., испр. и доп.– М.: НОРМА-ИНФРА-М., – 2000. – С. 67.
2. Інноваційна складова економічного розвитку: Монографія / НАН України, Ін-т економіки. Відп. ред. Л.К. Безчасний. – Київ, 2000. – 260 с.
3. Семикіна М. В., Коваль Л.А. Інноваційна праця в конкурентному середовищі: загальна методологія, мотиваційні основи регулювання. Монографія. – Кіровоград. – Степ, 2002.– 212 с.

Ковалева Т.В., ст. гр. ЭП-531
(научный руководитель Рывкина О.Л., к.э.н., доц.)
Национальная академия природоохранного
и курортного строительства, г. Симферополь

О СУЩНОСТИ НЕОПРЕДЕЛЕННОСТИ ВНЕШНЕЙ СРЕДЫ ПРЕДПРИЯТИЯ

Одной из основных движущих сил эволюции подходов к стратегическому управлению предприятием является повышение неопределенности среды его функционирования. В настоящее время большинство исследователей определяют современные бизнес условия как высоко неопределенные. Обусловленное процессами глобализации в мировой экономике, усиление динамизма, нестабильности и непредсказуемости условий функционирования предприятий, требует поиска действенных методов и способов управления ими. Решение этой проблемы невозможно, в первую очередь, без изучения сущности неопределенности среды предприятия на понятийном уровне, что и является целью исследования.

В самом общем смысле термин «неопределенность» трактуется в словаре С.И. Ожегова как «неточность, неясность» [1]. С философской